

Radiografia de l'empresari Juan Lladró

El mecenes del blaverisme

Juan Lladró era l'únic gran empresari que va assistir a la manifestació per la "llengua valenciana". Aquest suport a una manifestació preparada per Unió Valenciana podria fer perillar el pacte municipal entre UV i el PP i els seus interessos en l'anomenat "solar dels Jesuïtes".

Juan Lladró, en el quadre, és un dels propietaris del "solar dels Jesuïtes", el terreny més polèmic de la ciutat de València.

VICENTE A. JIMENEZ

La manifestació del passat dia 14 a València va comptar amb l'únic suport polític d'Unió Valenciana. No hi hagué cap personalitat del món artístic ni social, però sí un representant del món empresarial: Juan Lladró, un dels tres germans propietaris i fundadors de l'imperi Lladró que han aconseguit vendre les seues porcellanes en 107 països a través de més de 20.000 punts de venda. La seua presència no era casual. Juan Lladró és el president del patronat de la Real Academia de Cultura Valenciana i sufragava les despeses del diccionari castellà-valencià que elabora amb calma aquesta entitat. El mateix Lladró, que té un museu a Nova York (inaugurat pel president Joan Llerma) on realitza exposicions i actes culturals, assisteix a manifestacions on es cremen llibres i subvenciona les activitats d'aquesta estranya acadèmia que EL TEMPS ha denunciat repetidament. És la seua tasca de mecenes.

D'ALMÀSSERA A NOVA YORK

Tot l'imperi Lladró va començar amb

un plet. Els tres germans, fills d'Almàssera (l'Horta) estudiaven a l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València amb el professor Salvador Tuset, amb qui feren bona amistat, i treballaven a la fàbrica Víctor Nalda, que feia figures de decoració. Però l'afany d'independitzar-se anava amb ells i començaren a fer experiments en un forn que els pares tenien abandonat.

Prompte muntaren a Tavernes Blanques la primera fàbrica, gairebé artesanal, prenent models de Nalda, que pleitejà contra ells. Però la intervenció decisiva de l'aleshores fiscal Joaquín Llovell, casat amb una filla del pintor Tuset, va fer que els Lladró aconseguiren la propietat de les peces en litigi. Amparo Tuset, una altra de les filles, és ara la relacions públiques de l'empori Lladró.

Aquell primer èxit donà empenta als Lladró i aprofitaren la permisiva legislació de l'època per a muntar una "escola de dibuix" on anaven més de 500 xics i xiques. L'escola era en realitat una manera d'amagar un treball submergit ja que, per una hora de classe, els "alum-

nes" en treballaven set i no tenien cap mena d'assegurança. Un d'ells declarà a EL TEMPS: "Era una explotació total però, comparat amb els altres treballs que s'oferien, era el més ben pagat. Encara recorde que quan venia la inspecció els altaveus cridaven: "sube el color rosa" i tots anaven a l'aula de dibuix.

Amb una mà d'obra tan barata els Lladró pogueren experimentar i treballar en el mercat de la porcellana fins que arribà el moment del gran descobriment: la monococció. Un sistema que permet que en un sol pas pel forn tots els materials i els colors quallen a la perfecció. Abans se'n necessitaven un mínim de tres. El descobriment tenia tots els avantatges econòmics i un sol inconvenient: els colors quedaven una mica pàl·lids, però el públic accepta la innovació i això arribà a convertir-se en una característica de l'estil Lladró.

Precisament aquest estil inconfundible ha permès als Lladró convertir el seu producte en una marca sense competència al mercat internacional. Actualment compten amb tres fàbriques a Tavernes

Blanques i Alboraià que formen la "Ciutat de la porcellana" i una altra a Xirivella i divisions comercials als EUA, Hong Kong, Austràlia i Tòquio.

La investigació constant els ha permès arribar a una relació preu -qualitat sense competència, però això no agrada a tothom.

La lluita per estalviar mà d'obra, que és el que encareix sobretot el procés de la fabricació de la porcellana, va fer que els tècnics de Lladró aplicaren el sistema Bedaux de producció en les seues fàbriques, on treballen 2.300 persones. El sistema consisteix a filmar tot el procés de producció d'una peça i traure un temps mitjà de producció que serà el que les treballadores han de respectar. Això implica treballar sota el control del rellotge i no deixar de produir en cap moment. Cobraran segons la seua rapidesa. Algunes treballadores, perquè es tracta d'un treball efectuat en la seua gran majoria per dones, es queixaren a EL TEMPS: "Els temps són molt curts en algunes peces. Hem de treballar sota un estrès continu i els problemes de cervicals i columna són molts. També hi ha

constants baixes per depressió però els psicòlegs de l'empresa mantenen que són per causes familiars". Per tal de mantenir la fidelitat de les seues empleades, els Lladró han desenvolupat una política paternalista i protectora. Un pernill per Nadal per a cada treballador, una piscina i un complexe esportiu a disposició del personal i bons per a tota persona que no falte ni una hora, a bescanviar per objectes a El Corte Inglés. Tot el temps per a l'empresa.

TERRES I TARONGERS

Una vegada assolit l'èxit internacional amb les seues estatuetses, els Lladró començaren a diversificar les activitats. Juan Lladró, el més procliu dels tres a fer vida social, és actualment conseller del Banc Hispano i va entrar amb M. Consuelo Reina i Juan Roig en el consell d'Antena 3.

Però el fort de les inversions ha derivat cap a la compra de terrenys. Els germans Lladró són els propietaris d'extenses zones de tarongers però la seua pos-

sessió més emblemàtica és el "solar dels Jesuïtes", un immens terreny en una de les millors zones de València del qual és propietari majoritari Juan Lladró. Lladró el va comprar per 1.500 milions als jesuïtes, que eren els propietaris històrics, però quan l'Ajuntament, encara amb Pérez Casado com a alcalde, va declarar-lo zona edificable en el PGOU la Conselleria d'Obres Públiques va negar-se a aprovar el Pla. Pérez Casado dimití i el solar quedà declarat com a zona d'interès escolar: no valia res i es convertia en el símbol de la caiguda de Pérez Casado i la demostració de força de Joan Lerma.

Ara, l'Ajuntament ha canviat de signe i tota l'opinió pública espera l'anunciada requalificació. Però qualsevol decisió necessita la pau entre el PP i UV. Per a molts els interessos primaran sobre les diferències polítiques però la pau és cada vegada més llunyana, sobretot després de la manifestació del dia 14, on anava Juan Lladró.

Jordi Sebastià

TEATRE PRINCIPAL

DEL 27 AL 29 DE DESEMBRE

1 9 9 1

El Cascanieces

CHAIKOVSKY

Ballet Clásico de Valencia

Dirección MARI CRUZ ALCALA

Una producció de **MÚSICA 92**

MÚSICA 92

GENERALITAT VALENCIANA

INSTITUT DE CULTURA, ESPORTS I JOUENES

REGIDORIA DE CULTURA

TEATRE PRINCIPAL